

[Holstein.]

retslærere om, hvorledes Betingelserne i Grundlovens § 22 for Landstingets Opløselighed er at forstaa. Er de at forstaa saaledes, at naar Folketinget har vedtaget en Lov og Landstinget enten ikke har vedtaget denne Lov i Folketingets Affattelse, fordi det har syltet den, eller positivt har forkastet den, saa er Regeringen efter de fire Aars Forløb, naar den igen kommer ind med parlamentarisk Flertal i Folketinget efter det ordinære Folketingsvalg, berettiget til straks at opløse Landstinget? Eller er Grundlovens § 22 at forstaa saaledes, at Landstinget kun kan opløses efter 4 Aars Perioden, saafremt Lovforslag, der er vedtaget i Folketinget og derefter oversendt til Landstinget, er blevet ændret af Landstinget, ført tilbage til Folketinget til eneste Behandling og derefter heller ikke i Folketinget vedtaget ved eneste Behandling i den Skikkelse, det har faaet i Landstinget, men derefter havnet i et Fællesudvalg, hvis Indstilling derefter heller ikke tages til Følge paa samme Maade i begge Rigsdagens Ting? Det kunde efter Grundlovens Ord i § 22 se ud, som om dette skulde være Betingelsen, men hvis det var Betingelsen, saa vilde det jo sige, at naar Landstinget vilde være sikker paa ikke at blive opløst efter en ordinær Folketingsperiodes Udløb, saa maatte Landstinget aldrig stille Ændringsforslag til Regeringens Forslag fra Folketinget, Ændringsforslag, med Hensyn til hvilke Landstinget ikke havde Sikkerhed for, at de ikke vilde havne i et Fællesudvalg, hvis Indstilling man til syvende og sidst ikke kunde enes om. Saa vilde det sige, at Landstinget, for at være paa den sikre Side, maatte indskrænke sig til enten at sylte Regeringens Forslag, der kom fra Folketinget, eller forkaste dem, og det er i sig selv en absurd Tanke, at saaledes er Grundlovens § 22 at forstaa.

Jeg har drøftet dette Spørgsmaal med vor første Statsretslærer ved Universitetet, Professor Knud Berlin, og han har sagt, at han med Hensyn til dette Spørgsmaal, Fortolkningen af Grundlovens § 22, har vaklet frem og tilbage. Han sagde endvidere til mig, at han havde forelagt Spørgsmaalet for en højt anset praktisk Jurist udenfor Universitetet, hvis Navn jeg ikke er berettiget til at nævne, og den paagældende havde ligesom Professoren vaklet, idet han først holdt paa, at det, at Forslaget enten var syltet eller forkastet i Landstinget, var tilstrækkeligt til, at Regeringen kunde opløse Landstinget efter 4 Aars Perioden;

men derefter var han gaaet over til den Opfattelse, at det dog vist maatte være Betingelsen, at Lovforslaget var havnet i et Fællesudvalg, om hvis Indstilling der ikke var blevet Enighed mellem de to Ting.

De lærde er altsaa uenige om Fortolkningen af dette aabenbart ikke uvigtige Spørgsmaal i Forfatningen, men der er her til at sige, at det har maaske magtpolitisk og parlamentarisk set ikke saa stor Interesse, thi Forholdet er det, at Regeringen kan opløse Landstinget, uden at nogen kan forhindre den deri, ud fra den Fortolkning af § 22, som Regeringen mener er den rigtige. Der er Tvivl om § 22, og Regeringen maa altsaa i paakommende Tilfælde vælge sin Fortolkning, vælge sit Standpunkt, og paa Grundlag af det gaa til Landstingets Opløsning. Skulde det saa vise sig, at det Ting, som kommer ind efter Landstingets Opløsning, altsaa det nyvalgte Landsting, er uenig i Regeringens Opfattelse, saa har det jo i sin Magt at tilkendegive dette ved Valgbrevenes Prøvelse, og er det derimod enigt med den højtærede Regering, saa vil det godkende Valgbrevene og godkende Valget paa Grundlag af den Fortolkning, ud fra hvilken Regeringen har opløst Landstinget. Saa det bliver altsaa til syvende og sidst ikke Domstolene og ikke juridiske Professorer, som skal afgøre dette forfatningsmæssige Spørgsmaal, men det bliver Landstinget selv, det efter Landstingsopløsningen af Landstingsvalget fremgaaede nye Landsting.

Jeg har ønsket at fremhæve hele dette Forhold, for det vilde være absurd, om den høje Regering skulde kunne gøre Bestemmelserne om Landstingets Opløselighed illusoriske ved, naar som helst det passer den, at opløse Folketinget, naar Landstinget efter Regeringens Mening ikke mæker ret, og derefter præsentere sig overfor Landstinget som den, der nu har faaet Fuldmagt til at kræve af Landstinget, at Landstinget bøjer sig. Dette er ganske i Strid med Grundlovens Ord og med Grundlovens Forudsætninger og med hele vor forfatningsretlige historiske Udvikling. Fuldkomment! Hvorfor i Alverden skulde man have Bestemmelser, som vanskeliggør Landstingets Opløsning, hvis Regeringen havde det i sin Magt naar som helst at gøre disse Bestemmelser illusoriske ved at gaa frem paa den Maade, her er sket? Hvorfor har man indført almindelig Valgret til Landstinget, hvis det ikke netop var, for at Landstinget skulde have Vetoret og Bestemmelsesret i Lovgivningsanliggender paa lige Fod